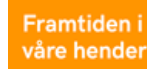

Harstad og omegn
lokallag

post@kystverket.no

tromso@multiconsult.no

Tromsø, 29.03.2025

Dette brevet sendes på vegne av Birdlife Harstad og Omegn, Birdlife Troms, DNT Harstad og Omegn, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Naturvernforbundet Troms, Nordnorsk Botanisk Forening, Framtiden i Våre Hender Nord og Midt-Troms Naturlag.

Høring: Detaljregulering sjødeponi Hårvika og farledstiltak Steinstiggrunnen, Tjeldsund kommune

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Troms er et samarbeidsnettverk for natur- og friluftslivsorganisasjonene i regionen. Vårt mål er å ivareta natur- og friluftslivsinteressene i Troms fylke ved å styrke og fremme organisasjonenes arbeid, være en møteplass for samarbeid og en arena for kompetansebygging for natur- og friluftslivsorganisasjonene med sitt virke i regionen. FNF Troms viser til kontakt med prosjektleder Trond Fauske i forbindelse med at vi ikke hadde tilgang til informasjon om høringen med frist i september 2024¹: [Bognes-Tjeldsundet-Harstad med innseilinger | Kystverket - tar ansvar for sjøveien](#) I den forbindelse fikk vi anledning til likevel å gi innspill i forbindelse med saken- og satt på høringslisten for kommende deler av behandlingen for hele prosjektet- også nordlige grunner.

Vi mener også at medvirkningsprosessene i så store og komplekse saker som nasjonal transportplan bør bli langt bedre enn i dag. Vi oppfordrer til å ta kontakt med for eksempel FNF Troms på et tidlig stadiet med informasjon tilpasset offentligheten slik at vi kan videreformidle til organisasjonene.

Forum for natur og friluftsliv Troms har vært i tett kontakt med Birdlife avd. Troms og Birdlife avd. Harstad og Omegn i denne saken. I den forbindelse har vi mottatt et innspill fra lokallaget i Harstad (Birdlife) som forumet v/ Birdlife avd Troms og Tromsø & Omegn, NJFF-Troms, Naturvernforbundet

¹ Dette var forårsaket av to forhold- det ene at Tjeldsund kommune ikke hadde høringen på sine nettsider der FNF Troms sjekker jevnlig i forbindelse med Høringsradaren og den andre var at Kystverket og Nordconsult heller ikke hadde tilfredstillende tilgang på høringen da vi i ettertid forsøkte å finne ut mer om saken.

Troms, DNT Harstad og Omegn, Naturvernforbundet Troms, Nordnorsk botanisk forening, Midt Troms Naturlag og Framtiden i våre hender Nord ønsker å stille oss bak.

- **Vi legger ved innspillet i sin helhet og stiller oss bak dette- VEDLEGG 1**
- **Vi viser også til dette innlegget (vedlegg 2) fra Birdlife Norge i saken som vi mener gir et riktig bilde av sakens alvorlighet for naturmangfold og især sjøfuglene: *Tjeldsundet i fare!***
<https://www.birdlife.no/organisasjonen/fylkesavdelinger/troms/nyheter/?id=3693>

Øvrige innspill

Primært mener vi at det alternativ 0 bør prioriteres i denne saken da alternativ 1 og 2 medfører helt uakseptable virkninger for naturmangfoldet. Konsekvensutredningen viser til alvorlige virkninger av det mulige tiltaket, men etter vår vurdering kunne konklusjonene vist til større konsekvensgrad enn det er langt til grunn av Nordconsult.

Mangelfull konsekvensutredning

- Behovet for tiltaket er mangelfullt begrunnet. Det planlegges i tiltaket en seilingsdybde på 11 meter. Dette er et dyp som langt overstiger behovet til fiskeflåten og kystgodstrafikken. Hvem er det en ønsker skal begynne å bruke denne leia? Til opplysning stikker hurtigruteskipene ca. 4.6 meter dypt. På side 12 i rapporten står det at en «...forventer økt skipstrafikk...» uten at dette er dokumentert noe ytterligere.

Dette tiltaket vil føre til permanent økt belastning for både biologisk mangfold og menneskene som bor langs leia i form av mye større skip enn de som tidligere har brukt denne leia. Inkludert økt sannsynlighet for utslipp. Tiltaket vil stimulere til økt skipstrafikk og trafikk av større skip og virke mot hensikten til tiltaket.

- Om midlertidige skadevirkninger i anleggsperioden; disse kan i virkeligheten godt bli langvarige eller permanente. Punkt 0.4 på side 9.

Det fine slammet, kalt «suspendert stoff» i rapporten, vil tette til gjellene til alle marine dyr og særlig muslingene som lever av å filtrere havvann vil utvilsomt dø der hvor konsentrasjonen er høye. Å beregne disse skadevirkningene er helt umulig og avhenger av hvor, når (i forhold til strøm og tidevann) og over hvor lang tid deponeringen skjer. Disse muslingene er nøkkelarter i den marine næringskjeden. De er hovedføden til ærfugl og en del andre dykkende ender. Og det er også disse som holder bestanden av kråkeboller og sjøstjerner nede ved å filtrere ut larvene deres fra sjøvannet.

Når Multiconsult betegner skadevirkningene som midlertidige forutsetter de at disse marine dyrene ikke dør eller kommer raskt tilbake. Denne antagelsen er det usikkert grunnlag for.

- Konsekvensutredningen fremstår mangelfull på vurderinger av konsekvenser for friluftsliv- et område med så store fuglebestander og marint liv er også viktige områder for rekreasjon og opplevelse av marin natur.
- Mangelfull kartlegging av sjøbunnen- dette mener vi ikke er bra nok. Vi savner også informasjon om det er innhentet kunnskap fra lokale fiskere i området.

FNF Troms og Birdlife avd. Harstad og Omegn er svært bekymret for sjøfuglene og ikke minst den store bestanden av ærfugl som i dag bruker området. Foto: *Birdlife avd. Harstad og Omegn.*

Det er allerede et stort press på kystnaturen- her fra utbyggingen på Rødskjær.

VEDLEGG 1_Innspill

VEDLEGG 2_Innspill II

På kopi:

- Trond Fauske, Kystverket
- Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- Troms fylkeskommune

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

Innspill fra BirdLife Harstad og omegn lokallag angående fareledstiltak og sjødeponi i Tjeldsund- og Harstad kommune.

Kystverket søker om tillatelse til mudring og dumping for deler av farledsstrekningen gjennom Tjeldsundet. Tiltaket er gitt Kystverket gjennom Nasjonal transportplan for å trygge seilaser fra Vestfjorden til Andfjorden. Tiltaket skal sikre dypgang for fartøy på inntil 9 m og redusere risikoen for grunnstøting langs strekningen. Områdene som skal utdypes er Kobbstein, Steinstiggrunnen, Steinsvikflua, Ballstadskallen og etablere et deponi i Hårvik.

BirdLife Harstad og omegn lokallag gir dette innspillet til FNF – Forum for natur og friluftsliv i Troms, i forbindelse med tilbakemelding til Kystverket. [FNF - Troms](#) .

Kystverket har engasjert Norconsult for å lage en Konsekvensutredning for tiltakenes påvirkning av naturmangfoldet i omsøkt områder. «10219434 Detaljreguleringer sjødeponi og fareledstiltak, Tjeldsund og Harstad» Rapporten gir en god beskrivelse av naturområdene og deres betydning for naturmangfoldet og samlet kunnskap om artsmangfoldet i de berørte områdene. Men erkjenner at deres metoder ikke gir en absolutt beskrivelse av artsmangfoldet for området. Noe som ville vært mer omfattende og tidkrevende.

BirdLife Harstad og omegn lokallag har ikke kunnskaper om artsmangfoldet utover det Norconsult har beskrevet. Vi er bekymret for at områdets artsmangfold ikke er bedre undersøkt da rapporten på enkelte områder beskriver konsekvensene som kritiske for flere arter, om de blir gjennomført. Risikoen er stor for a vi faktisk ikke vet hva som går tapt om tiltakene gjennomføres.

Rapporten beskriver en rekke delområdet som svært viktige for naturmangfoldet. Og viktige områder vi bør ta vare på for fremtiden. De samme områdene blir beskrevet som sterkt forringet om tiltakene gjennomføres. Dette mener vi er svært bekymringsfullt.

Hele området er et viktig område for fuglelivet i Tjeldsundet. Hele året. Det er hekkeområder for flere arter som i dag er kategorisert som truet og rødlistet eller er en ansvarsart. Dette gjelder måkearter, vadere og ender. Jfr. Opplistingen gjort i rapporten i tabell 4-3 side 34.

Området er viktig også som rasteområde for trekkfugler både vår og høst da mange arter besøker området. I vinterhalvåret benyttes området av store mengder ender og sjøfugler. Spesielt synlig er ærfuglbestanden som kan telle opptil tusen individer. Men det er også andre arter blant disse som benytter området som for eksempel måker, storlom, tjeldstorskarv, toppskarv, svartand osv.

At området benyttes i så stor grad på høst, vinter og vår er den næringstilgangen området i dag gir disse artene. Det er bekymringsverdig om denne næringstilgangen blir borte på kort eller lang sikt. Da det vil få konsekvenser langt utover det beskrevne området. Dette momentet er det lite fokus på i rapporten. Trekkroute (flyway) Tjeldsund er heller ikke undersøkt eller vurdert.

Norconsults rapport beskriver også noe om reetablering av områder (særlig på havbunn) og at dette vil kunne ta svært lang tid om det i det hele tatt vil kunne reetableres. De dokumenterer at det

etter tidligere tiltak ikke er reetablert «frisk» sjøbunn etter 20 år (Ballstadskallen omtalt i avsnitt 5.4.2 side 65). Denne konsekvensen må vi kunne anta blir en realitet også denne gangen for et større omfang enn i 2001, om dette om tiltakene blir gjennomført. Om næringstilgangen blir borte vil også de arter som lever av den i dag, bli borte fra området i overskuelig fremtid.

Det er utredet to alternativer foruten 0 alternativet som innebærer at tiltakene ikke gjennomføres.

Alt. 1 innebærer 4 utdypingstiltak og 1 sjødeponi.

Alt. 2 innebærer 4 utdypingstiltak.

Begge alternativene innebærer svært store(alt1) og store(alt2) negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Vil ser helst at det er alternativ 0 som blir prioritert fordi konsekvensene for naturmangfoldet i alt.1 og 2 er for store til at det kan aksepteres. Fordi området huser arter og biotoper vi har et spesielt internasjonalt ansvar for å ivareta på best mulig vis. Noe som burde stanse både utdyping og deponi i området. Farleden sikres som en del av NTP med en rekke nye (36) sjømerker på strekningen.

Dersom alt. 1 eller 2 blir gjennomført ser vi det som viktig å hente ut mest mulig lærdom av tiltakenes påvirkning av berørte naturtyper. Det kommer frem av rapporten at det er mangelfulle kunnskaper om dette. Derfor foreslår vi at forundersøkelsene utvides slik at vi med sikkerhet vet hva som finnes i akt. Områder før tiltakene iverksettes.

Videre ønsker vi at etterundersøkelsestiden utvides til å gjelde frem til området kan beskrives som reetablert. Ikke tidsbegrenset i antall år da dette vil kunne medføre at vi går glipp av kunnskap som kan komme til nytte ved andre fremtidige tiltak andre steder

Hilsen
Birdlife Harstad og omegn lokallag
Styret ved
Tom Harder Johannessen

24.03.2025

BIRDLIFE TROMS

[Siste nytt](#) [Om oss](#) [Bli medlem](#) [Tillitsvalgte](#)
[Lokallag](#) [Kalender](#) [Tidsskrift](#) [Kontakt oss](#)

Tjeldsundet i fare!

Tjeldsundet mellom Hinnøya og Tjeldøya på grensen mellom Nordland og Troms er nå i stor fare. Mye av havbunnen kan bli mudret opp, de grunne områdene og havnaturen ødelagt. Dermed vil ærfugler og andre ender som bruker områdene forsvinne. BirdLife Harstad og omegn lokallag roper nå et kraftig varsku.

Av **BirdLife Harstad og omegn**

Publisert **25.03.2025**

Kystverket mudring tjeldsundet

Det er ikke småtteri av inngrep Kystverket ønsker seg i Tjeldsundet. Naturinngrepene kan bli enorme. Elleve større mudringer/utdypninger, hvorav ti med omfang fra ca. 1 500 kubikkmeter til ca. 60 000 kubikkmeter og en med beregnet volum på ca. 370 000 kubikkmeter. Det skal også etableres 36 nye sjømerker, mens 21 skal fjernes.

Ifølge Kystverket selv er det økende skipstrafikk og bedre sikkerhet som er bevegelsesgrunnene bak tiltaket. Disse premissene bør gås nøye etter i sømmene. Er det virkelig behov for så store tiltak?

Stor til svært stor negativkonsekvens for natur

Konsulentfirmaet Multiconsult har gjort undersøkelser av naturen i området. De konkluderer med at skadene på naturen og artene som lever der vil bli omfattende. De har satt konsekvensene fra stor til svært stor negativ konsekvens, alt etter hvordan alternativer man velger.

Tjeldsundet er viktig for sjøfugler, ikke minst for dykkende ender som havelle (nær truet), svartand (sårbar), sjøorre (sårbar) og ærfugl (sårbar). Opptil 1000 ærfugl er sett samlet i et begrenset område der de spiser skjell og andre godbiter fra de 10-20 meter grunne havområdene, areal som nå altså kan bli mudret. Opprinnelsen til disse fuglene er ikke kjent, og tiltaket vil utvilsomt ha virkninger langt utover Tjeldsundet.

En rekke andre fuglearter bruker også områdene, inkludert trekkende vadefugler og sjøfugler avhengig av matressursene i hekketiden. Flere arter har hatt større hekkeforekomster tidligere, bl.a. rødnebbterne. Sett i et lengre perspektiv, er deres fravær akkurat nå uten betydning. Når næringsforholdene i havet bedres, må områdene for hekking og næringsøk være på plass. Spesielt viktig er det å ta vare på holmer og skjær med grunne områder rundt.

Forekomstene av disse truede artene, flere også globalt truet, må gjøre at noen trekker i nødbremsen. Mudringsplanene virker som hasardspill der konsekvensene for det marine livet i havet og dem som er avhengig av det, er høyst usikre.

Les BirdLife Harstad og omeng sitt innspill [her](#).

Les Multiconsults rapport [her](#).

Tjeldsundet er et viktig område for sjøfugler, blant annet ærfugl. Forekomstene er bemerkelsesverdig store, og opptil 1000 individer er telt. FOTO: IVAR GJERTSEN

Sjørørre spiser muslinger og bløtdyr, og samles gjerne i fjorder og sund der mattilgangen er stor. Den sees ofte i små og store ansamlinger i Tjeldsundet. Den er nasjonalt og globalt truet. FOTO: TORBORG BERGE

RELATERTE SAKER